

*IN NOMINE JESU,
PENTECOSTALIS HOSPITIS,
EJUSQUE DONORUM
MEDIATORIS!
DISPUTATIONEM THEOLOGICAM,
DE
FESTI PENTECO-
STALIS EXISTENTIA PA-
RADISIACA,
EX GENES. III.
IN AMOREM, ET HONOREM SPI-
RITUS SANCTI, PARACLETI,
JOHANNES Deutschmann / D.
& P.P.
ET RESPONDENS,
M. ABRAH. HENR. Deutschmann /
Wittebergensis Saxo.*

FERIA III. PENTECOSTALI,

HORIS POMERIDIANIS,

IN AUDITORIO MAJORI,
Publice disputabunt.

Excudebat CHRISTIANUS SCHRÖDTERUS, Acad. Typ.
ANNO M. DC. LXXXIX.

a. XXV. St.

oll. diss. A
5, 61

AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS
DECANO SPECTABILI,
SENIORI VENERANDO,
CÆTERISQUE HUJUS ORDI-
NIS PATRIBUS,

VIRIS

NOBILISSIMIS, MAXIME - REVERENDO, AMPLIS-
SIMIS, AC EXCELLENTISSIMIS
DOMINIS.

DNN. PATRONIS, PRÆCEPTORIBUS, AC PROMOTO-
RIBUS SUIS, omni Observantiâ, reverenter, ac
submissè semper Colendis,
Suspiciendis.

Summâ cum devotione Vestram Incolumi-
tatem, ac Conservationem Familia-
rum Vestrarum apprecatus.

Hocce Theologicum specimen
offerre voluit, debuitque

AMPLISSIMI ORDINIS VESTRI
Observansimus, & humilissimus
Cultor,
RESPONDENS.

IN NOMINE JESU, SPIRITUM SANCTUM,
 HOSPITEM, ET DOCTOREM
 PENTECOSTALEM COELITUS
 MIT TENTIS!
 DISPUTATIO FESTIVALIS.
 DE
 PARADISIACA FESTI
 PENTECOSTALIS EXI-
 STENTIA.
 EX GENES. III.

Nonnum non modo Pentecostale Fe-
 stum est, sed & fructuosum, atque Glorio-
 sum: magnum, dicitur ratione sui, fructuosum
 ratione nostri, Gloriosum, ratione DEI; ma-
 gnum in pentecostalibus mysteriis, fructuosum,
 in pentecostalibus beneficiis, Gloriosum, in pen-
 tecostalibus officiis; magnum, ob Hospitis Pentecostalis adventum,
 fructuosum, propter abundantissimum fructuum pentecostalium pro-
 ventum; Gloriosum, propter cultuum pentecostalium gloriissimum
 eventum; Magnum, in pentecostalibus praconiis, fructuosum, in pen-
 tecostalibus clinodiis, Gloriosum, in pentecostalibus praconiis;
 Magnum, in pentecostalibus deliciis, fructuosum, in pentecostalibus
 divitiis, Gloriosum, in pentecostalibus latitiis; Magnum, in pen-
 tecostalibus

A

stalibus

3 DE PARADISIACA FESTI PENTECOSTALIS

stalibus donis, fructuosum in pentecostalibus bonis, Gloriosum in pentecostalibus sonis, & hymnis; Magnum, propter Pentecostalem Hospitem, qui Spiritus Sanctus est, Magnus, & summus, Maximus, & Optimus Deus, Fructuosum, propter divinam, & cælitus instrutam, exornatam, & omnibus donis condecoratam, cunctisq; bonis repletam mansionem, quæ dicitur cor fidele, seu fidelis anima, Gloriosum, propter copiosam pentecostalem laudem; Breviter in omnibus est vere Magnum, vere fructuosum, vere gloriosum, quod fusius deduci posset, si modo rhetoricas magis commendationes adhibere, quam theticas, exegeticas, ac apodicticas pentecostales meditationes paradisiacas exhibere vellemus. Magnum igitur est, fructuosum, & gloriosum Pentecostale Festum primum, medium, & ultimum: Illud est paradisiacum, istud Ægyptiacum, ratione primogenitorum, vel Eremicum, ratione primitiarum, hoc Hierosolymitanum; illud Protoplasmorum, istud Israelitarum, hoc Christianorum; illud semel institutum, istud iæpius iteratum, hoc in æternum iterandum; illud est inchoationis, istud continuationis, hoc consummationis; illud invisibile, istud in typis visibile, hoc in ipsis Spiritus S. donis sensibile &c. Nos modo de reliquis Pentecostalibus Festis solliciti non sumus, sed tantum Paradisiacam Pentecosten, & Spiritus Sancti Festivitatem attendimus, ac ejus ex Paradiſo celebrationem intendimus. Non autem alium vel Manuductorem, vel Doctorem respicimus, quam Spiritum veritatis, Joh. XIV. 16. XV. 26. XVI. 13. Spiritum omnis cognitionis; adeoque cum Paulo precamur Ephes. L. 17. ut Deus Domini nostri Jesu Christi, Pater Glorie, det nobis Spiritum Sapientiae, & revelationis, in agnitionem ejus, illuminatos oculos mentis nostre, ut per ipsius illuminationem verbi revelationem ingrediamur, & veram ex Historia paradisiaca sapientiam de primo Festo Pentecostali consequamur, in Hospitis Pentecostalis honorem, Hospitiis Pentecostalis decorem, & donorum Pentecostalium fervorem! Ea de causa sequentes Trochaicos modos, atque sonus superiorum Pentecostalium instar, in religiosam Pentecostalis Hospitis, & multiplicis, cumprimis Septuplicis munera Gloriam praemittimus:

Pente-

EXISTENTIA. EX GEN. III.

3

Pentecosta, Svave Festum,
 Trade Spiritus per æstum
 Dona Septiformis Ignis,
 Qui simul salutis amnis.
 Amnis Ignis, Ignis Amnis,
 Tanta mira credit omnis
 Jam fidelis: Ecce Lumen
 Ignis est, & Unda Flumen!
 Spiritu datur JEHOVA,
 Ipse Spiritus JEHOVA,
 Qui Patrique, Filioque,
 Corda præparat, Sibi que.
 Spiritus dat & Sophian,
 Mysticam didascaliam,
 Splendet inde cordis aula,
 Nulla Spiritus querela.
 Spiritus dat omne Mentis
 Intel-optime legentis
 Lumen, inde nosse nostrum
 Mente splendet hic, ut astrum.
 Flatus hicce consulendo,
 Consulis vices tenendo,
 Dirigit sacrata facta,
 Omnis & fidelis acta:
 Spiritus dat omne donum
 Fortitudinis trigonum,
 Trinitatis indicinam,
 Et salutis hinc fodinam.

Spiritus, Dator bonarum
 Omnium scientiarum,
 Ex eo fit omne scire,
 Cor DEum potest inire.
 Spiritus DEI timoris
 Dat bonum, quod est amoris
 Cælici propago certa,
 Omnibus, bonis referta.
 Multiformis Aura cordis,
 Hospes atque septiformis,
 Septiforme munus offer,
 Fructuumque plausta confer.
 Sit Tibi, Pater JEHOVA,
 Christe, sit Tibi, JEHOVA,
 Laus Tibi sit, Utriusque
 Flamen, esto Dux adusque!
 Duc ad astra Veritatis,
 Da viasque sanctitatis;
 Veritas Fidem docebit,
 Sanctitas opus movebit.
 Nosse, posse, velle, ferre,
 Quid bonum, Tibi referre
 Da mihi, Ducem seqvamur
 Optimum, fide precamur!
 Cogitata mentis affer,
 Oris atque dicta profer,
 Acta cuncta procreare
 Tu velis; Et hinc beare!

Ut autem in contemplationem, admirationem, & venerationem Hu-
 jus septiformis Spiritus, Veri Pentecostalis Hospitis, eo facilius, &
 felicius ascendere queamus, & ex Historia Paradisiaca primum
 Pentecostale Festum eliciamus, & Magnalia Sancti Spiritus in ea-
 dem inveniamus, ac in informationem, & edificationem nostram

A 2

inde

4 DE PARADISIACA FESTI PENTECOSTALIS

inde colligamus, non est opus humani vel *ingenii*, vel *judicij*, sed divini tantum beneficii, cum primis autem solius Doctoris, & Doctoris Pentecostalis Officii, vel Opificii; toto proinde pectore, plenoque Spiritu ad praesentes Meditationes Pentecostales non aliud Manuductorem exoptamus, & seqventibus ardenter suspi-
ciis in partes nostras vocamus, ac humiliter invitamus:

Sancte Spiritus, Jehova,
Patre, Filioque Pneuma,
Esto Doctor, esto Motor!
Esto Ductor, & Beator!
DOCTOR esto Veritatis,
Verba trade Claritatis,
Hæc ut afferant per Auram
Spiritus fidem probata m!
MOTOR esto Sanctitatis;
Verba sancta charitatis
Usque sic opus movebunt,
Facta sancta promovebunt.

DUCTOR esto Tu sacra una
Legis Optimæ Viarum!
Da Vias malas notemus,
Optimas & ambulemus.
Tu, BEATOR, & beata
Da Tuò favore Fata!
Sisqve Noster ævitemnum,
Nos Tuique sempiternum!
Sancte Spiritus Jehova,
Patre, Filioque Pneuma,
Esto DOCTOR! esto MOTOR!
Esto DUTOR, Et BEATOR!

1. Arduum opus ingredimur, dum Pentecosten ante Pen-
 tecosten aggredimur. Tradit Scriptura Veteris fæderis, & quidem
 temporibus Mosaicis, & seqventibus, non raro Veteris Testamenti
 Pentecosten, ac Festum Pentecostale typicum prodit: ostendit & Fe-
 stivitatem Novi Testamenti Pentecostalem, ac augustæ solennitatis
 hujus initia, qvoad Antitypum, aceam Aet. II. 1. seq. describit, qvæ Hi-
 storia satis certa, satis plena, satis plena, nullis dubiis, qvoadrem ipsam,
 obvia; sed Pentecostale Festum Paradisiacum claris verbis nuspi-
 am in scripturis introduceitur, adeoque frustra produci videtur.
 Largimur id certe, qvoad manifestam, & distinctam historiam, sed
 qvoad propriam, vel τεξιν, vel περὶ ξιν, vel χρησιν. illud eadem fa-
 cilitate largiri non possumus, id qd ex seqq. Pentecostalibus Me-
 ditationibus Paradisiacis eò clarus, & certius constare poterit.

2. Ut autem in objecto non triviali, tatisque difficulti, facilem,
 feli-

felicemque viam inveniamus, ordinis faciem adhibere placeat, dum communi proverbio dicitur: *Ordine pervenies, quo non datur ire labore.* Certum alias, quod, sicut inordinata confusio dicitur obscuritas, & difficultatis Mater, ita pariter conveniens Ordo maneat perspicuitatis, & facilitatis ansa non tantum, sed etiam causa: nam qui bene distinguit, & ordinate distincta proponit, ille quoque bene docere, bene monere, bene prodesse prohibetur. Ipse Spiritus Sanctus in Veteris Testamenti Pentecoste respexit ad ordinem, dum inter alia primitias offerri voluit, easque tum à messis manipulis, tum ab horum Decimis accurate distinxit, adeoq; Pentecostale Festum ordinis esse jussit. Nec aliud in primo Feste Pentecostali N. T. deprehendimus, dum in eadem conspicimus ordinatum Hospitis Pentecostalis adventum, ordinatum Hospitiorum Pentecostalium Conventum, in Apostolorum Ecclesia Pentecostali, ordinatum, & abundantissimum Donorum Pentecostalium in magnibus Dei proventum, & ordinatum, ac uberrimum fructuum Pentecostalium Eventum, Act. II. i. seqq. quæ singula prolixe tum declarari, tum demonstrari possent, si modo Disputationem integrum de Festi Pentecostalis ordine conscribere vellemus. Hoc saltem dicimus, quod ordinatum festum etiam ordinatum Tractationem exigat. Nos igitur hactenus adhibitum Ordinem etiam circa Festum hoc notabimus, ut adducamus I. Paradisiaci Festi Pentecostalis Existentiā. II. Paradisiaci Festi Pentecostalis Essentiā. III. Paradisiaci Festi Pentecostalis Eminentiam. IV. Paradisiaci Festi Pentecostalis Energiam.

3. Existentiā Primi, Paradisiaciq; Festi Pentecostalis quod attinet, eam non intelligimus (1) ratione distincti Nominis, quo ad existentiā nominalem, quasi distinctum, & peculiare nomen huic Feso tributum, in historia paradisiaca luculenter exsistet, aut ipsum Nomen Pentecostes prostat: Nomen enim Pentecostes originis est græce, nullam in Hebreæ lingua videre potuit existentiam. (2) nec ratione distincte, vel institutionis, vel celebrationis, vel solennitatis, quoad existentiā Moralem, vel Ceremonialem, quæ certe tunc in illa brevitate temporis apud protoplastos locum in-

6 DE PARADISIACA FESTI PENTECOSTALIS

venire non potuit. Omnia compendiose tum instituta, tum dicta, tum gesta fuerunt. Compendium igitur Festorum in paradyso certimus, numerosam eorum seriem non offendimus. (3) Sed potius ratione distincta, vel insinuationis, vel revelationis, vel operationis, quoad existentiam realern, vel causalem, cum illustres de Spiritu Sancto vel testificationes, vel operationes, in historia paradisiaca reperiantur: jam ubi rerum adsunt testimonia, non ibi verbis, vel argumentis verbalibus opus est: & effectus Pentecostales, in primis post lapsum, satis clara vel Hospitis, vel Domini Pentecostas, indicia faciunt, adeoque tum causam pentecostalem, tum etiam Pentecostale Festum aperte produnt.

4. Hinc Existencia Festi Pentecostalis non uno modo considerari potest: (1) ut prima, quae Protoplastorum est. (2) ut media, quae fidelium, V.T. (3) ultima, quae fidelium N.T. Varias superius in prefatione differentias annotavimus, hic alias addimus; prima, singularis, secunda particularis, ultima universalis; illa personalis unius, vel alterius personae, ista popularis totius populi, sed determinati, vel Israelitici, vel Judaici, hoc totius generis humani, vel universalis Ecclesiae; prima verbi, media typi, ultima Antitypi, vel ipsius Spiritus Sancti; illa potissimum verbalis, ista ceremonialis, hoc realis; prima prophetalis, media figuralis, tertia causalis; prima dicitur promissionis, media prælusionis, tertia exhibitionis; prima vocatur revelationis, media figuraonis, tertia completionis; prima perfecta, media perfectior, ultima perfectissima; prima paucorum, media multorum, ultima omnium &c.

5. Nos hic de paradisiaca Festi Pentecostalis Existencia sumus solliciti, quam probamus (1) Ex Symboli Pentecostalis Existencia, quod Symbolum Pentecostalis Festi quasi præludium quodam fuit, quia dicitur v.g. de Protoplastis, quod audiverint vocem Domini deambulantis in paradyso ad auram diei, Heb. לְרוֹחַ הַיּוֹם אָדָבֶרֶת diei: quibus in verbis multa symbola notari possent: (2) Symbolum tituli, quia dicitur Πνεύμα quod etiam Nomen est Spiritus Sancti; Pentecostalis Hospiti: & ventus, vel aura fuit proprium præsentis Pentecostalis Hospitis, vel adventus ejus, aut instituendi, vel

EXISTENTIA. EX GEN. III.

7

vel inaugurandi Festi Pentecostalis Symbolum Act. II. 2. factus est repente de celo sonus, tanquam advenientis Spiritus (venti) vobemensis, & replevit totam domum, ubi sedebant Apostoli. (b) Symbolum ipsius signi, quod est ipsamet aura, seu ventus, secundum alios suavis, & lenis, secundum alios, vobemens, & gravis: utrumque non praesentia Spiritus, prius gratia, posterius efficaciam penetrantis, vel etiam justitiae, & gratiae, judicis, & beneficii &c: (c) Symbolum vocis, dum audiebant Vocem Domini: jam ubi Domini Vox, ibi pariter Domini Spiritus, quia Vox non potest esse sine spiritu, Verbum non potest generari sine Spiritu. (d) Symbolum deambulationis, qualis fuit Messias, qui post suam in terris deambulationem, & peregrinationem, Spiritum Sanctum erat missurus, & Festum Pentecostale completurus, Joh. XVI. 8. *Expedit vobis, ut abeam: si non abiero. Spiritus Sanctus ad vos non veniet; sin autem abiero, mittam eum ad vos.* (e) Symbolum loci, qui dicitur *Paradisus*, typus Ecclesiae, typus palestinæ, ubi Festum Pentecostale primum Hierosolymis est celebratum, Act. II. 8. (f) Symbolum temporis: ad auram, scribitur in *Glossa Marg Luth. h.e. circa vesperam, mitigato jam estu, quo significatum est, quod post peccatum patnatum conscientia angitur, donec veniens misericordia Dei blanda vox refrigeret, & recreet cor denuo &c.* Festum autem pentecostale vere dicitur refocillationis, refrigerationis, & recreationis: Hæc, & alia Symbola multiplex nobis offerunt Festi Pentecostalis indicium.

6. (II) Ex Domini Pentecostalis Existentia, Dominus, & Author Pentecostalis Deus unus est, quoad Essentiam, & Trinus, quoad subsistentiam. Patet hoc (a) ex Pentecoste, V. T. ubi *Jehova Elohim, Deus Pater, Filius, & Spiritus Sanctus* Exod. XXI inter alias quodque Festum Primitiarum, vel Pentecostale solenniter ordinavit c. XXIII. 14. 17. 19. Levit. XXIII. 9. ubi *Jehova v. 14. Elohim v. 22. Jehovah Elohim dicitur.* (b) Ex Pentecoste N. T. ubi pariter *DEUS Trinunus, Dominus Pentecostalis introducitur*, nim. *Pater, Filius, & Spiritus S.* Joh. XIV. 16. dum Christus inquit: *Ego (Filius) rogabo Patrem, & alium Paracletum dabit Vobis, ut maneat vobiscum in eternum, Spiritum Veritatis. v. 26. Paracletus, Spiritus Sanctus,*
quem

quem Pater mittet in NOME MEO, ille vos docebit omnia
c. XV. 36. Cum venerit Paracletus, quem EGO mittam Vobis à PA-
TRE, SPIRITUM Veritatis, qui à Patre procedit, ille testimonium
perhibebit de me. Non alias in historia Paradisiaca Dominus, &
Auctor pentecostalis constituitur, dum novies in c. III. Gen. Jebo-
va Elohim introducitur, & Jehovah dicitur, quoad Unitatem Essen-
tiae divinæ, sed Elohim, quoad Trinitatem Subsistentia divinæ, quia
Pater, Filius, & Spiritus intelligitur. Interim peculiariter etiam
Spiritus Sanctus per certam appropriationem vere Dominus dicitur,
sicut patet ex Historia Pentecostalis complemento, Actio II. 1.
seqq. ubi Spiritus Sanctus nobis exhibetur (1) ut Dominus Pente-
costalis, cælitus descendens v. 1. 2. (2) ut Dominus sensibiliter venia-
ens, & quoad auditum, dum audiebant Apostoli repentinum de
cælo sonum, & advenientem Spiritum vekementem: & quoad vi-
sum, quia visæ sunt in Apostolis linguae ignea & dispartita: & quoad
tactum, vel etiam sicutum, quia sedut supra singulos. (3) ut Dominus
dona Pentecostalia distribuens, immo donis Apostolos penitus re-
plens (4) ut Dominus magnalia Pentecostalia fuggerens. (5) ut Do-
minus pentecostalia magnalia sapienter eloquens. (6) ut Domi-
nus totam Ecclesiam Apostolicam, & omnes conciones dirigens v. 17.
Juxta Paradisiacam Historiam Dominus hic etiam fuit veniens ut
¶¶, vel לְרוּת (1) ut Dominus cælitus descendens, & in Paradiſo
deambulans v. 8. (2) Sensibiliter ad auram diei, vel in aura com-
parens. (3) ut Dominus dona pentecostalia protoplastis offerens, & di-
tribuens, mediante Prorevangelio. (4) per verbum magnalia DEI
fuggerens. (5) Per Verbum cuncta magnalia proponens, & eloquens.
(6) ut Dominus Ecclesiam paradisiacam instituens, & dirigens, quam
directionem Protoplasti statim obedienter suscepserunt, & suis po-
steris, per verbi præconium, semper præsentem fecerunt, usq; dum
homines mali, c. VI. 3. directionem tales pentecostalem abicerent,
sicut ipse Dominus con queritur: Non permanebit, vel discepabit, aut
judicabit, Spiritus meus in homine, quia caro est. Caro quidem erant
Protoplasti per seductionem Satanae, & naturæ corruptionem, sed per
Verbum Evangelij spirituales fiebant, dum Hospitem Pentecosta-
lens

EXISTENTIA . EX GEN. III.

9

lem admittebant, qvia qvicqvid ex Spiritu natum est, Spiritus est, teste Christo. Joh. III. 6. Tales autem Protoplasti fuerunt.

7. (III) *Ex viæ pentecostalis Existentia, qvæ dicitur Vera pænitentia, pænitentialis confidentia, deniq; fiducialis apud DEum præsentia, cum Deo coherentia, vel mediantibus precibus vera ov̄guyia. Sic in Pentecoste V.T. primitias offerebant, semetipsas in primitiis Deo sistebarant, sibi primitias istas detrahebant, & ita seiplos per veram pænitentiam abnegabant, per hasce primitias vicarias apud Deum præsentes esse, Spiritualiter Deo cebærere, precibusqve fiducialibus mediantibus, unum cum Deo fieri, vel esse, volebant. Sic & Apostoli, Pentecostale Festum celebrantes Act. II. i. erant conveniendo pænitentes, in pænitentia confidentes, in confidentia precantes, & Spiritus S. gratiam admittentes. Conf. c. I. 14. seqq. Hinc eti. m Petrus, omnium Collegarum nomine, Studiosos, & Auditores Pentecostales, post cordis compunctionem inqvirentes, de via perveniendi ad genuinam Festi Pentecostalis celebrationem : Quid faciemus, Viri Fratres ? ad nullam aliam viam illos remittit, respondens : Pænitentiam agite, & baptizetur unuquisq; vestrūm in nomine Jesu Christi in remissionem peccatorum , & accipietis donum Spiritus Sancti. Nam Spiritus Sanctus non ingreditur animam malignam, nec habitat in corpore peccatis subjecto Sap. I. 4. maxime proinde dicitur pænitentia necessaria, si volumus Pentecostale Festum rite celebrare, vel Hospitem Pentecostalem infallibiliter expectare. Similem Viam Iehova Elohim nostris Protoplasticis monstravit, & ad veram pænitentiam eos vocavit, imo per verbum legis contritionem pænitentiale, per Evangelii Verbum veram fidem ipsis communicavit, ut in hac via pænitentiali Pentecostalem Hospitem, ejusqve certissimum adventum expectare, dona Pentecostalia Spiritus desideriis suis exoptare, Dominum Pentecostalem hospitacionem mirabili per fidem acceptare, Festumq; Pentecostale per Eundem vere, paradisiaco tamen more, celebrare potuerint,*

8. (IV) *Ex Verbi Pentecostalis Existentia. Verbum Pentecostale V.T. fuit verbum primitiarum, vel oblationum, aut sacrificiorum. Exod. XXIII. 17. Ter in anno apparebit omne masculinum*

B

IUU

30 DE PARADISIACA FESTI PENTECOSTALIS

tuum coram Domino Deo tuo : (nam, in Festo Paschali, Pentecostali, & in Festo Tubarum post frugum collectionem.) non immolabis super fermento sanguinem victimae, nec remanebit adeps solennitatis meæ usque mane: PRIMITIAS frugum terre tua deferes in domum Domini Dei tui v. 14. Tribus vicibus per singulos annos mibi festa celebrabitis (1) solennitatem Azymorum custodies. (in Festo Paschali) septem diebus comedetis azyma, sicut præcepisti tempore mensis Abib, quando egressus es de Ægypto: non apparabis in conspectu meo vacuus, v. 15. (2) Et solennitatem mensis primitiorum Operis tui, (videlicet in Festo Pentecostali,) quacunq; seminaveris in agro. v. 16. (3) Solennitatem quoque collectionis in exitu anni, (in Festo Tabernaculorum,) quando congregaveris omnes fruges tuas de agro. Conf. Levit. XXIII. 1. 2. seqq. Hoc erat Verbum sacrificiale, vel penitentiale, Verbum legis, & Evangelii: semetipos peccatores in primis Deo sacrabant, & sacrificabantur, sed Deum per veram fidem ad se recipiebant, & vitam, ac justitiam, vel Deum ipsum, tanquam vitam, obtinebant, ut non amplius sibi, suæque corruptioni, sed Deo, divinæque voluntatis, viverent. Verbum in Pentecoste N. Test. pariter sacrificiale, Actor. II. 22. seqq. de morte, & vita Christi, vereque penitentiale, quod Christum Iudei gravissimo peccato crucifixerint, & trucidarint, nunc autem per concionem pentecostalem Evangelicam eum, ceu vitam spiritualem, per fidem recipere, vereque cum, & in Christo peccatis mori, seqve cum carne sua sacrificare, vel mortificare, vere pariter cum, & in Christo vivere debeant. Confer. v. 38. est verbum legalis compunctionis. v. 37. Evangelicae promissionis. v. 39. quod utrumque verbum penitentialis predicationis. v. 38. Non aliud est Verbum Paradisiacum Gen. III. quia dicitur Verbum legalis reprehensionis, examinationis, contritionis, confessionis, &c. v. 9. ieq. Verbum Evangelicae promissionis, & vivificationis. v. 11. Est Verbum de Christi morte per contritionem calcanei, de Christi Vita, & Victoria, per contritionem capituli serpentini. Verbum est de peccatoris morte, propter peccatum, de peccatoris penitentis vita, propter satisfactionis meritum: Est Verbum vere penitentiale, quia

quia nostri Protoplasti veram per Verbum penitentiam egerunt, dum concionem Dei panitentialem auribus excepérunt, mentibus illuminatis perceperunt, cordibus fidelibus suscepérunt, & sic Hospitem Pentecostalem Spiritum S. in eodem accepérunt, & donorum pentecostalium collationem, per veram fidem receperunt.

9. (V) Ex Ecclesia Pentecostalis Existentia : Ecclesia feso Pentecostali V. Test. colligebatur, & ex omnibus Tribubus ad DEi nutum, & mandatum, congregabatur, ut primitias. & in iis Dco scriptos sacrificarent : Exod. XXIII. 14. 17. Sic in N. Test. pariter in Apostolis Ecclesia Pentecostalis collecta fuit, ibique Spiritus Sanctus praesentiam suam exhibuit, Pentecostale Festum instituit, & dona Pentecostalia largissime distribuit. Act. II. 1. seqq. Talis & Ecclesia Pentecostalis convocabatur verbo, congregabatur in paradyso, replebatur Spiritu Sancto, simul exornabatur vario Spiritus Sancti beneficio, quoad dona Pentecostalia, tum sanctificantis, quia, tanquam Spiritus novus, & vetustate peccati, seu fermenti non pollutus, tanquam Spiritus rectus, non corruptus, tanquam Spiritus Sanctus, non peccaminosus, tanquam spiritus voluntarius, non coactus, principalis adoptionis, non servilis conditionis, Rom. IIX. 15. cor da Protoplastorum ingrediebatur Hospes Pentecostalis, ita quidem ut veretum Adam, tum Eva, cum Davide suspiriis pentecostalibus ingeminare potuerint ; Cor mundum crea in me, Deus, & Spiritum Rectum innova in visceribus meis : ne projicias me à facie tua, & Spiritum Sanctum ne auferas à me : redde mibi latitudinem salutis tue, & Spiritu principali confirma me. Psal. LI. 12. tum Ministria, quia Spiritus Sanctus tum Adam, tum Ewam, donis ministriis instruxit, eosq; dono prophetiae replevit. Nam quoad Adamum nullum potest esse dubium, cum ipse primus factus sit Patriarcha, publicus Doctor, & summus Sacerdos : de Eva vero certi possumus esse statim ex c. IV. 1. ubi reperitur illustre de Messiae vaticinium, quod haec tenus nondum erat per revelationem, quoad clara verba traditum : Messiam fore Mulieris Semen, audiverat Eva, nunc autem illustri prophetia Messiam Immanuēlēm, vel Grābēm proficitur : Posedi Virum Iēbōam.

10. (VI) Ex Hospitiis pentecostalis Existentia: nam ubi datur *Hospitium Pentecostale* qua tale, non ibi certe negari potest *Festum Pentecostale*, cum hoc immediate non alibi, quam in tali *Hospitio*, vel *Templo pentecostali* celebretur: Jam in *historia prima* cernimus *Hospitium pentecostale* tum *internum*, quod est *templum cordis*, quia fidelium *corda*, vel ipsi fideles, sunt *internas pentecostalia templae*: *Nescitis*, inquit *Paulus I. Cor. III. 16.* quia *Dei templum estis*; *Spiritus enim Dei habitat in vobis*: &c. *VI. 19.* idem de corpore dicit: *An nescitis, quod corpus vestrum sit templum Spiritus Sancti, qui in vobis est?* quem habetis a Deo, & non estis vestri. Nam *Spiritus Sanctus* habitavit in *Protoplastorum animabus, corporibus, & in primis cordibus*, quæ sibi meti ipsi paravit in *templo*, vel *domicilia*, ut in iis non tantum *Ipse*, sed etiam ibi tota *Sacrosancta Trinitas* habitare posset, sicut Christus testatur: *Si quis diligit me, sermonem meum servabit, & Pater meus diligit eum, & ad eum veniemus, & mansio apud eum faciemus.* Adam, & Eva, *Dei Verbum, & Evangelium* audierunt, per ejus efficacem operationem & Patrem, & Filium, & *Spiritum Sanctum, Iehovam Elobim*, diligere cœperunt, & sic *Templa Pentecostalia* mox evaserunt, quia Personæ tres SS. Deitatis, Pater, Filius, & *Spiritus Sanctus*, ad eos, nunc in *gratia constitutos*, venerunt, & mansio apud eos fecerunt.

II. (VII) Ex *Hospitiis Pentecostalis Existentia*, quia *Spiritus Sanctus*, tanquam *Hospes Pentecostalis*, præsens fuit *Protoplastis*, tanquam *Spiritus veritatis*, quem mundus non potest accipere, *Joh. XIV. 17.* dum in maligno positus est, *I. Job. V. 19.* & certe *Protoplasti* nuncium mendacis Diabolicis mittebant, iisque proflus valedicebant, ad *Deum veritatis*, *Psal. XXXI 6.* ad *Spiritum veritatis* se convertebant, qui postliminio spirabat legalem veritatem, v. 9. seqq. & veritatem *Evangelicam*, v. 15. eamque de profunditate Dei, per scrutinium erutam, *I. Cor. II. 10.* nunc in solis disceponebat, & peccatoribus pænitentibus proponebat: non autem tantum, ut *Aura pentecostalis*, hanc veritatem exterius circa *Protoplastos spiravit*, sed etiam auribus, & cordibus *adspiravit*, imo profus

sus inspiravit, & per Verbum hoc veritatis suum in auribus, & animabus Protoplastorum thronum collocavit, eum occupavit, & suam mysticam inhabitationem, tanquam verus Hospes Pentecostalis, inchoavit: Item tanquam Doctor Veritatis, tanquam Paracletus Veritatis, quod prolixe respectu Protoplastorum ex Historia Paradisiaca demonstrari posset, sed modo brevitati studendum.

12. (IIX) Ex Hospitationis Pentecostalis Existentia: non enim tantum Hospes Pentecostalis est Spiritus Sanctus, sed etiam omnia praestat circa pentecostalem hospitationem, circa quam ipse met est & ω, principium, medium, & finis, tum hospitium pentecostale festinanter præparando per verbum; præparat autem protoplastos, ut hospitia pentecostalia non tantum exterius, quoad auditum, per Evangelicæ Veritatis Verbum, & quoad visum, per illustre sacrificiorum speculum; sed etiam interius, quoad animam, ejusque mentem, & voluntatem, illam illuminando, lucis pentecostalis instar, hanc gubernando, vel inclinando, Ducis, & Motoris pentecostalis per modum; & quoad cor ipsum, tanquam intimum Hospitiolum, quod, respectu trium literarum, COR, fit Camera Omnipotentis Regis, novi Pentecostalis Hospitis: tum hospitium Pentecostale comparando, quia non tantum præparat Hospitium, sed etiam sibi comparat, dum ipse met illud occupat, imo non sibi tantum, sed & Patri, Filiq; corda Protoplastorum comparat, ut in iis habitare possint: Venerunt omnes Tres Personæ, (notabilis, & frequenter adductus Jehova Elohim) viderunt paratum à Spiritu Sancto hospitium, & vicerunt omne malum, ac constantem ibidem mansionem fecerunt: tum hospitium pentecostale sufficienter apparando, tum quoad sufficientem mansionem: Minimum corculum fit hospitium immensi Dei mirabile; & domicilium finitum caput infinitum, immensum habitat in minimo mensurabili; tum quoad sufficientem commorationem, quia Jehova Elohim non modo cor ingreditur, sed etiam in eodem progreditur, non modo pentecostale domicilium intrat, sed in eodem etiam habitat, & ambulat; tum quoad sufficientem exornationem, per dona pentecostalia, inter quæ fides pentecostalis non ultimum obtinet locum, siquidem est pentecostalis

14 DE PARADISIACA FESTI PENTECOSTALIS

hospitio hujus sella, qua recipitur, *mensa*, qua sufficienter alitur, quia Deus meliori cibo, quam fide, non pascitur; *lectica*, qua comode, libenterque portatur; *delicium*, qua Deus unice delectatur; *amena*, in quibus voluptatis causa commoratur, tanquam in suo *paradiso*: vel etiam in Næv vera fides protoplastis extitit.

13. (IX) *Ex Operationum Pentecostalium Existentia*: nam si Pentecostale festum consideramus, illud est non ignavæ cessationis, vel ociosæ feriationis, sed magnæ, multæq; pentecostalis operationis, dum *Spiritus Sancti* gratia neferit pauca, nescit, tarda molimina. Catalogus prolixus operationū pentecostalium ex historia Paradisiaca colligi posset, sed modo paucis erimus contenti, quales sunt (1) *Pentecostalis connocatione*, quia convocati, *Adam*, & *Eva*, per verbum ad Ecclesiam pentecostalem: *Sicut enim Christus* suos discipulos vocavit ad Ecclesiam pentecostalem: *Ecce Ego mittam promissum Patris in Vos*: *Vos autem sedete in civitate Jerusalem*, quo ad usque induantur virtute ex alto. *Euc. XXIV. 49.* sic etiam *Act. II.* per repentinum cœlestem sonum, & vehementem ventum, tanquam per cœlestem campanam, convocata multitudo Hierosolymitana, constans ex Parthis, Medis, Elamitis, &c. ad Ecclesiam Pentecostalem constitutam; ita pariter per Verbi tubam, & Spiritum vehementem, primi parentes, & in iis omnes posteri, vel gentes omnes, linguis suis diversis loquentes, ad Ecclesiam pentecostalem convocati. (2) *Pentecostalis congregatio*; sicut ex modo dictis ad convolutionem pentecostalem parati fuerunt *Apostoli*, vel etiam multitudo omnium gentium promissima fuit ad comparitionem, & ad Ecclesiasticam congregationem: sed hoc etiam in primis parentibus conspicimus, qui nec longius, nec diutius apud Serpentem fuerunt, sed ad Ecclesiam pentecostalem congregandam statim coram Deo compa-
tuerunt, ut pentecostale verbum auditent, & in hoc vehiculo (cum Dei verbum sit *Spiritus Sancti* vehiculum, per quod ingreditur, aures, & corda,) Pentecostalem Hospitem, Spiritum Sanctum, exciperent, ejus dona liberaliter acciperent, & ejus operationem validissimam, & saluberrimam sentirent. Certe primi parentes sua sponte non venissent, sed propter lapsum Deum adhuc fugissent, & per Dia-
bolum

bolum retracti fuissent, nisi vespertina Spiritus Auras movisset, commovisset, permovisset eorum corda, vel instar Magnetis eos ipsos attraxisset. (3) Pentecostalis *predicatio*, quam non Apostoli, vel Prophetae, nec Angeli, sed ipse Iehova Elohim instituit, qui praeco pentecostalis in paradyso fuit. (4) *Penitentia pentecostalis publicatio*: sicut Petrus Pentecostalibus auditoribus *penitentiam* publicavit, *Actor. II. 38.* sic etiam prima *penitentia* publicatio facta legitur protoplastis in paradyso, quia vere conversi fuerunt, & sic *Spiritum penitentialium conversionis acceperunt*.

14. (X) *Ex Primitiarum Pentecostalium Existentia*: nam in festo Pentecostali V. Testam. *primitiae frugum* offerebantur, prout antea notavimus ex *Exod. XXIII. Levit. XXIII.* In *Novo Pentecostali festo* variæ conspiciuntur *primitiae*, nîm. (1) *Primitiae* variarum linguarum. (2) *primitiae pentecostalium donorum*. (3) *primitiae concionum exoticarum*. (4) *primitiae publicarum concionum*. (5) *primitiae Catholicæ Ecclesiæ*. (6) *primitiae novæ conversionis*. (7) *primitiae conventuum Ecclesiasticorum publicorum*. (8) *primitiae extraordinariarum illuminationum*. &c. *Festum paradisiacum* vere *primitiarum festum* est, dum in eo deprehendimus (a) *primitias Evangelicæ revelationis*. (b) *primitias Evangelicæ prædictionis*. (c) *primitias Evangelicæ conversionis*. (d) *primitias sacrificialis oblationis*. (e) *primitias totius Ecclesiæ*. (f) *primitias Messiæ*. (g) *primitias pentecostalis fidei*. (h) *primitias spiritualis charitatis*. (i) *primitias Pentecostalis spei*. (k) *primitias spiritualis unctionis, & unionis cum Deo*, &c.

15. (XI) *Ex donorum Pentecostalium Existentia*: quia *Spiritus Sanctus* per verbum donavit protoplastis (1) *pentecostalem penitentiam*. (2) *pentecostalem fiduciam*. (3) *Pentecostalem vitam*. (4) *pentecostalem Gratiam*. (5) *pentecostalem Veritatem*. (6) *pentecostalem Illuminationem*. (7) *pentecostalem Virtutem*. (8) *pentecostalem Pacem*. (9) *pentecostalem Inhabitationem*. (10) *pentecostalem Regenerationem*. (11) *pentecostalem Renovationem*, vel *Sanctificationem*. (12) *pentecostalem Justificationem*, (13) *pentecostalem Confirmationem*. (14) *pentecostalem Glorificationem*, &c.

16. (XII)

16 DE PARAD. FESTI PENTECOST. EXISTENTIA.

16. (XII) *Ex adoptionis pentecostalis Existentia*: primi parentes primum fuerunt *Filii Dei*, per creationem, vel potentia regnum, respectu cujas in Domo Dei magna degebant, *Patris cælestis bona possidebant, & iura, seu privilegia filiationis externæ tenebant*: postea facti sunt filii Dei nulli, dum jure filiationis proorsus exciderunt, & è contra per mendacium, & peccatum, facti sunt filii Diaboli, qui Patrem mendacii sequuntur, & sic filii *Patris hujus dicuntur. Job. IIX. 44. Vos ex Patre Diabolo estis, & desideria Patris vestri vultis facere. &c. Conf. vers. 38, sicut & Protoplasti Diabolum homicidam secuti fuerunt, & se cum omni posteritate per lapsum in præsentissimam mortis penam miserabiliter conjecterunt: nunc autem postliminio facti sunt filii gratiæ, filii gratiosæ adoptionis, dum spiruum non servitutis, sed adoptionis acceperunt. Rom. IIIX. 15. Et certe sine hac adoptione pentecostali cotam DEo nec comparere, nec permanere, nec ullam ab irato DEo beneficium obtinere potuissent. Nam sine Filio Dei naturali non sit, nec fieri potest ullus Filius Dei Spiritualis. Sine Spiritu Dei, nulla sit adoptio, cum Spiritus Sanctus sit Spiritus adoptionis, uti jam audi- vimus. At adoptionis filii facti sunt Protoplasti: Ergo Spirillum Pentecostalem acceperunt.*

17. (XIII) *Ex gubernationis Pentecostalis Existentia*: nam cœpit in paradiso tum temporis non modo festum paschale Messie, dum protoplasti facti sunt Messiam, vel Christiani, per novæ vitæ paschalene acquisitionem; sed etiam festum Pentecostale, per novæ vitæ pentecostalem applicationem, dum non tantum merito, sed etiam ex ipso facto per fidem acceperunt novam vitam, novam gratiam, novum spiritum, novam regenerationem, novam virtutem, sive facultatem, novam energiam, novam inhabitacionem, novam illuminationem, novam informationem, novæ veritatis inspirationem, & alia, quæ pertinent ad regnum pentecostale, vel ad Dominum pentecostalem, qui per Verbum homines peccatores in vera pænitentia gubernare volebat, quod officium etiam per mille, & quingentos annos sustinebat, donec pessimum genus hominum oritur, quod officium, & judicium Spiritus Sancti proorsus rejiciebat.

Gen. VI. 3. Plura nunc addere non possumus,

Coll. diss. A. 25, misc. 61.